

Darba samaksa un nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs 2020. gada 1. pusgadā

Valsts kanceleja,
2020. gada 12. oktobris

Saturs

- Sabiedriskā sektora uzbūve
- Nodarbināto skaits un darba samaksa valsts budžeta iestādēs un pa nodarbināto grupām
- Nodarbināto darba samaksas apmēra procentuālais sadalījums nodarbināto grupās ministrijās un padotības iestādēs
- Darba samaksas salīdzinājums valsts pārvaldes iestādēs ar atbilstošo amatu darba samaksu privātajā sektorā
- Nodarbinātā portreti un citi nodarbinātību raksturojoši rādītāji
- Kopsavilkums un secinājumi
- Ziņojumā izmantotie jēdzieni un noderīgas saites

Ziņojumā izmantotie jēdzieni

- **AUS** - Valsts tiešās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu atlīdzības un personu uzskaites sistēma
- **CSP** - Centrālā statistikas pārvalde
- **Darba samaksa** - mēnešalga, piemaksas, prēmijas un naudas balvas. Darba samaksa tiek norādīta bruto - pirms nodokļu nomaksas
- **Fontes** - SIA "Fontes Vadības konsultācijas "
- **Ierēdnis** - persona, kas tiešās valsts pārvaldes iestādē veido nozares politiku vai attīstības stratēģiju, koordinē nozares darbību, sadala vai kontrolē finanšu resursus, izstrādā normatīvos aktus vai kontrolē to ievērošanu, sagatavo vai izdod administratīvos aktus, sagatavo vai pieņem citus ar indivīda tiesībām saistītus lēmumus
- **Mediāna** - sakārtotas datu kopas centrālā vērtība (piemēram, 700 ir šādas datu kopas mediāna: 430, 500, **700**, 900, 1200).
- **Vidējā darba samaksa** - atskaites perioda kopējā darba samaksa dalīta ar pilna laika (40 darba stundas nedēļā) nodarbināto skaitu (5., 7. slaidis) vai atskaites perioda kopējā darba samaksa dalīta ar kopējo faktiski nodarbināto skaitu (7. slaidis).
- **Vidējais nodarbināto skaits** - atskaites perioda (gada) kopējais nodarbināto dalīts ar mēnešu skaitu atskaites periodā (gadā)
- **Valsts pārvaldes iestāde** – ministrijas un padotības iestādes
- **Budžeta iestāde** — iestāde, kuru pilnīgi finansē no valsts budžeta (ietver gan valsts pārvaldes iestādes, gan neatkarīgās iestādes – Saeima, tiesas, prokuratūra u.c.)

Sabiedriskā sektora uzbūve

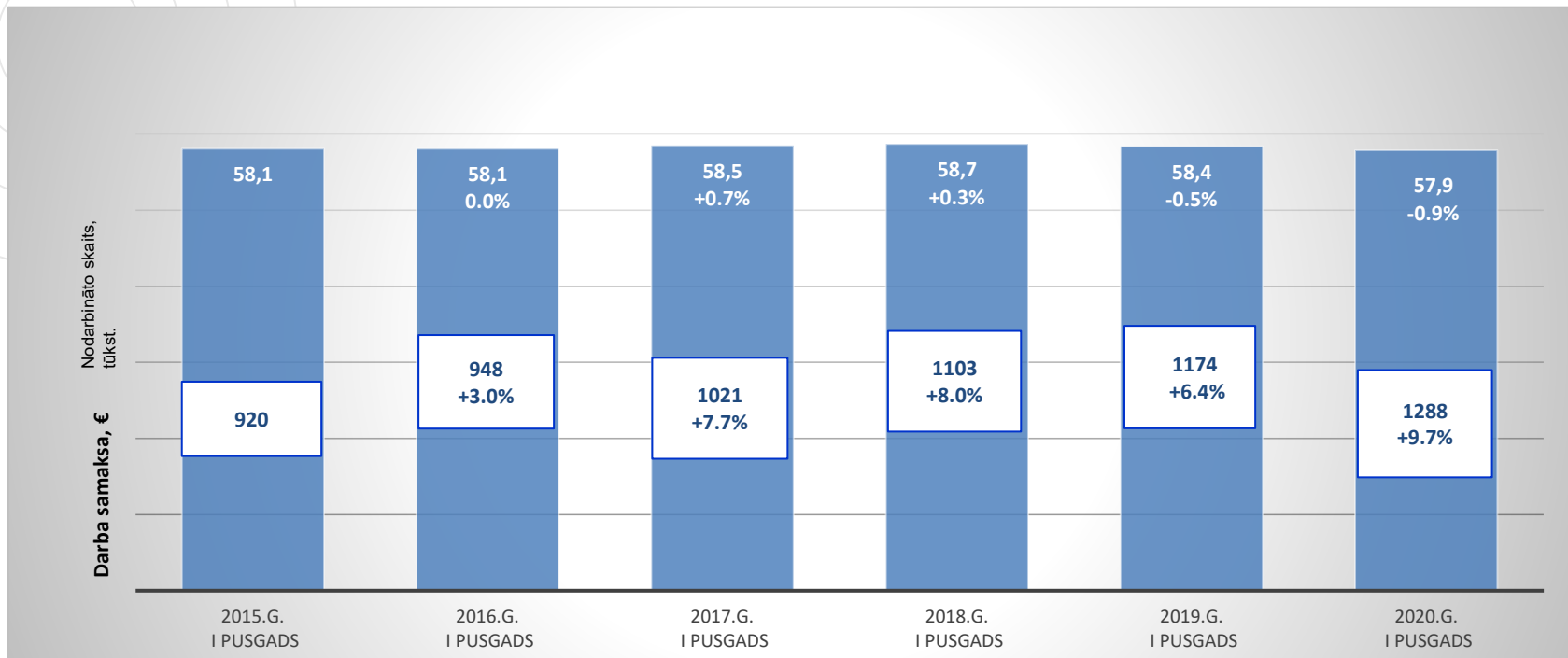
Sabiedriskais sektors

165 valsts budžeta iestādes

Valsts budžeta iestādēs nodarbinātie veido **21%** no sabiedriskā sektora nodarbinātajiem

Vidējais nodarbināto skaits un vidējā darba samaksa valsts budžeta iestādēs 2015.-2020.gada 1. pusgadā un salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu

Skaits tūkstošos un vidējā darba samaksa *euro* un %

Avots: AUS

Aprēķina metodika: Nodarbināto skaitā neietver uzņēmumu līguma nodarbinātos.

Nodarbināto skaits valsts budžeta iestādēs vidēji 2020. gada 1.pusgadā

57 931

Neatkarīgajās institūcijās –
2045 jeb 4%

Ministriņās – 3279 jeb 6%

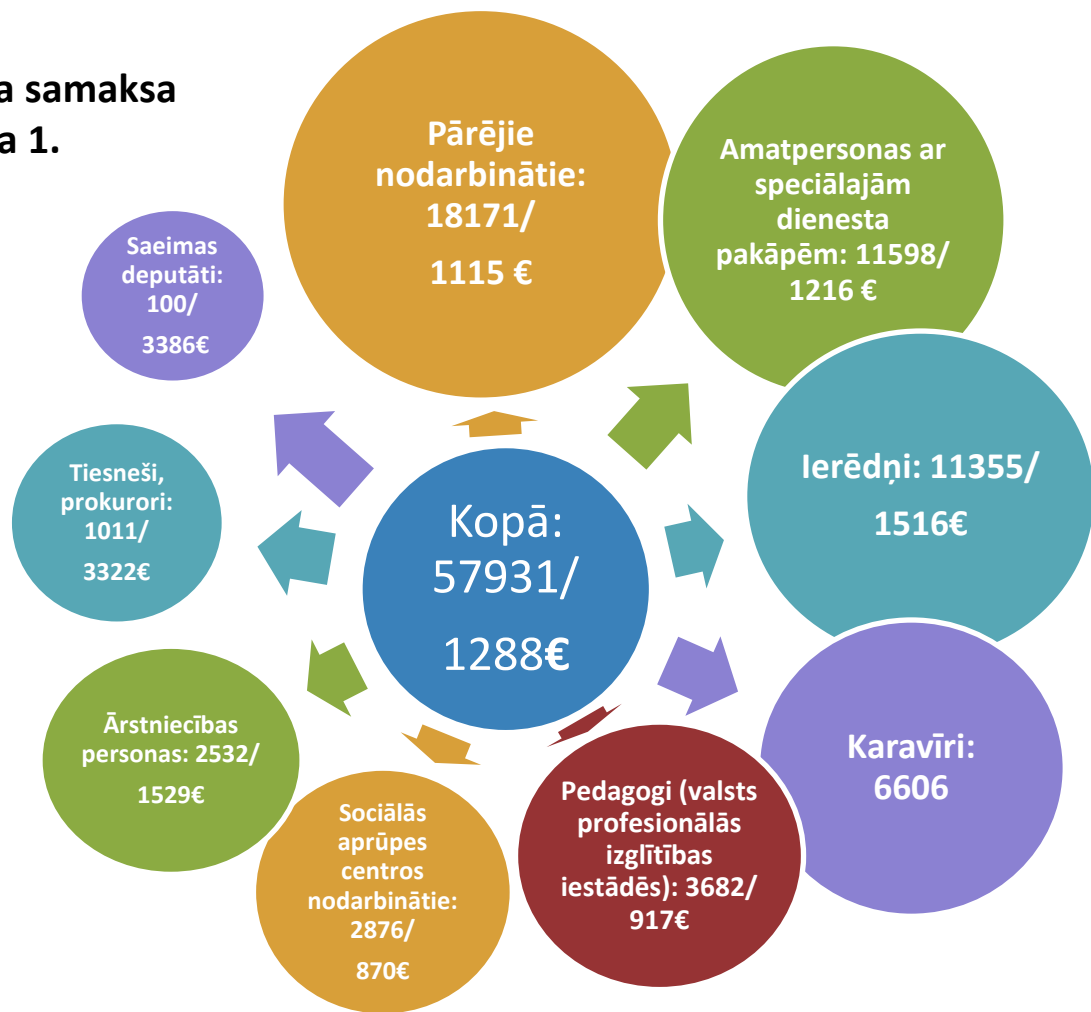
Ministriju padotības iestādēs –
52 607 jeb 91%

Avots: AUS

Aprēķina metodika: Nodarbināto skaitā neietver uzņēmuma līguma nodarbinātos.

Nodarbināto skaits un vidējā darba samaksa pa nodarbināto grupām 2020. gada 1. pusgadā vidēji mēnesī

Nodarbināto skaits un summa *euro*

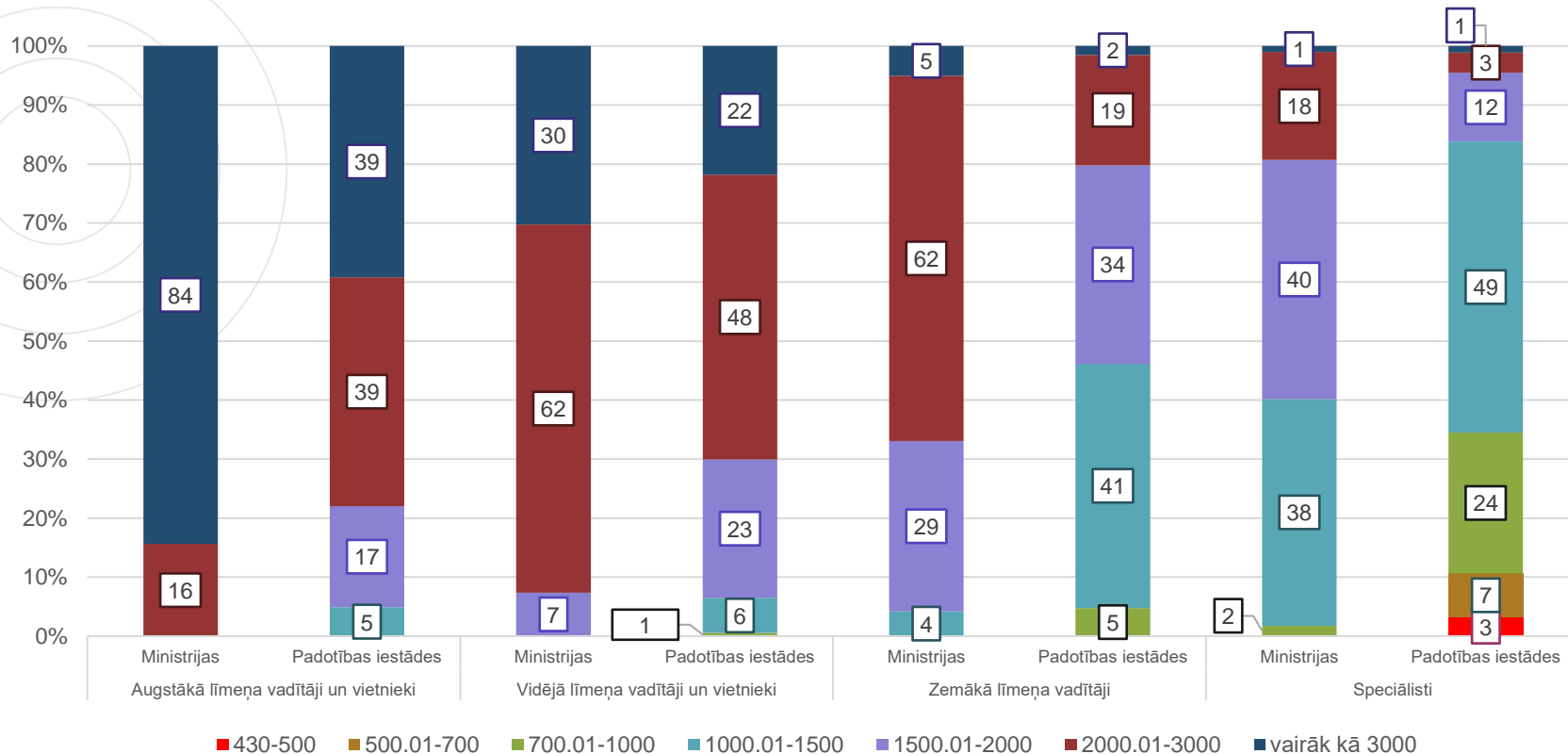

Ārstniecības personām un pedagogiem norādīta faktiskā darba samaksa – katras nodarbināto grupas darba samaksa, dalīta ar nodarbināto skaitu, jo liela darbinieku daļa ir nodarbināta nepilnu darba laiku

Avots : AUS

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmumu līguma nodarbinātos

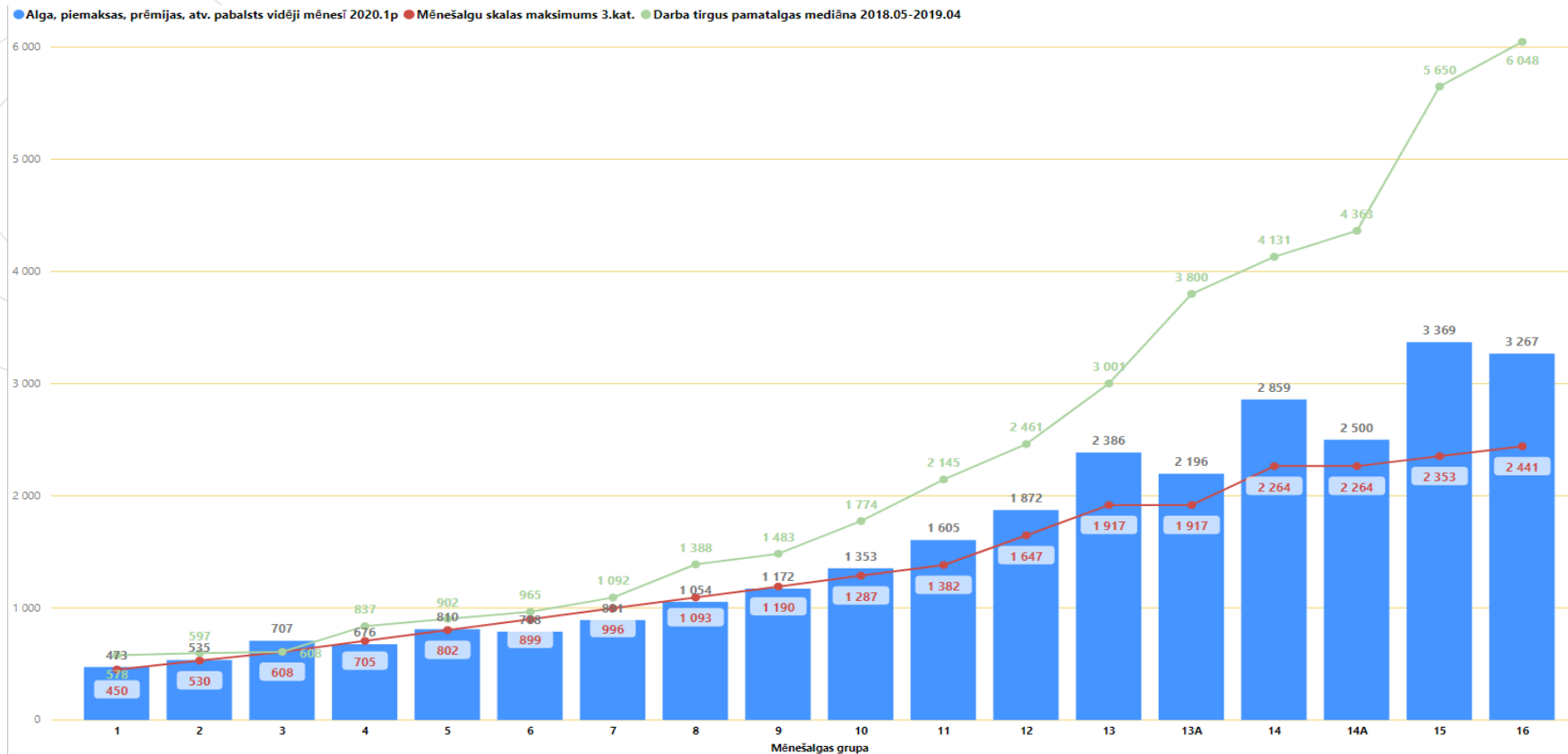
Nodarbināto darba samaksas apmēra procentuālais sadalījums nodarbināto grupās ministrijās un padotības iestādēs 2020. gada 1. pusgadā %

Darba samaksa ietver mēnešalgu, piemaksas, naudas balvu un prēmiju, kā arī atvaļinājuma pabalstu

Avots: AUS
Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos.

Darba samaksa valsts pārvaldes iestādēs salīdzinājumā darba samaksu privātajā sektorā vidēji mēnesī 2020. gada 1.pusgadā

Avots: AUS un Fontes

Aprēķina metodika: AUS neietver uz uzņēmuma līguma nodarbinātos

10 lielākās valsts iestādes: nodarbināto skaits 2020. gada jūnijā

Valsts policija
5658

Valsts ieņēmumu
dienests
3589

Neatliekamās
medicīnas
palīdzības dienests
3399

Sociālās aprūpes centri
2885

Valsts ugunsdzēsības
un
glābšanas dienests
2705

Ieslodzījuma vietu
pārvalde
2151

Valsts robežsardze
2054

Valsts sociālās
apdrošināšanas
aģentūra
897

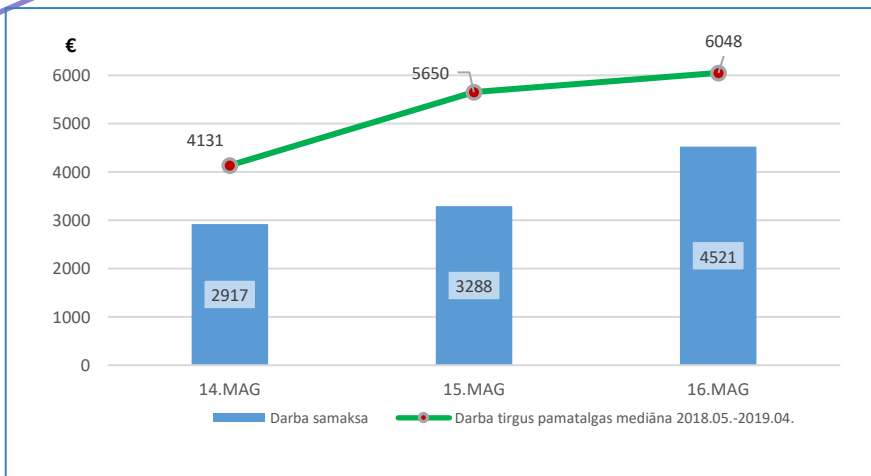
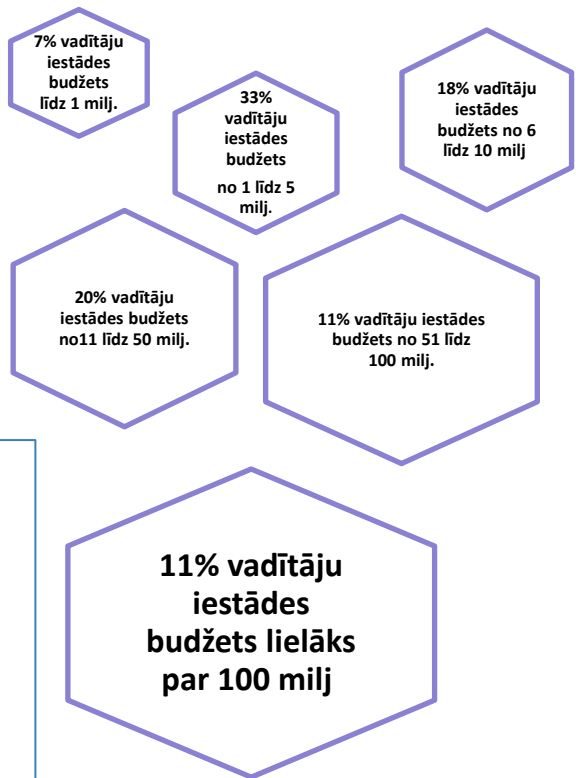
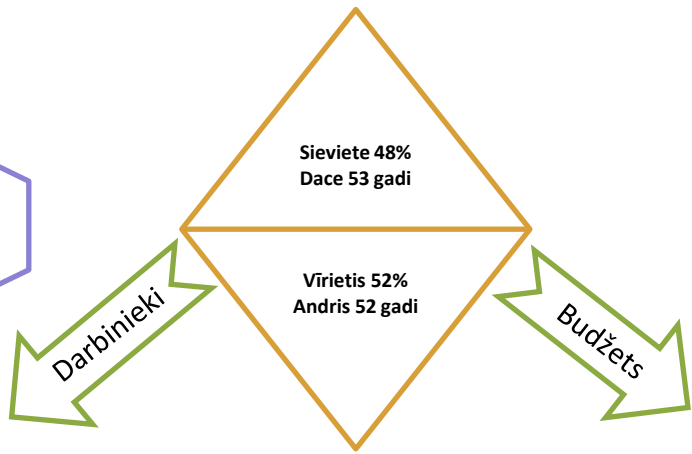
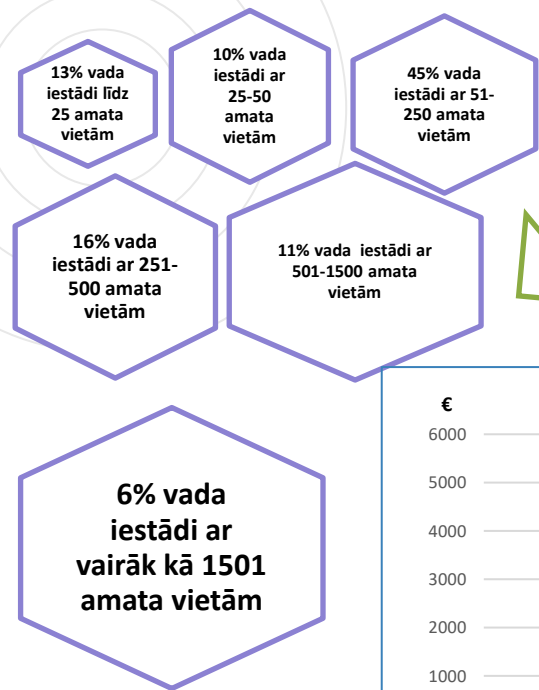

Lauku atbalsta
dienests
653

Nodarbinātības valsts
aģentūra
645

Iestādes vadītāja portrets 2020. gada 1.pusgadā un salīdzinājums ar darba samaksu privātajā sektorā

Nodarbinātā portrets valsts pārvaldē 2020. gada 1. pusgadā

Jānis 1074; Andris 518; Aleksandrs 428; Edgars 426; Māris 386

Populārākie vārdi

41,3

Vidējais vecums

Inese 680; Inga 634; Kristīne 615; Ilze 607; Dace 524

Populārākie vārdi

44,8

Vidējais vecums

Inspektors; jaunākais inspektors; vecākais inspektors; ugunsdzēsējs glābējs (autovadītājs); BRIG OMT vadītājs

Populārākie amati

Inspektors; galvenais nodokļu inspektors; vecākais referents; vecākais eksperts; aprūpētājs

Populārākie amati

Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta UGUNSDZĒSĒJS GLĀBĒJS/ UGUNSDZĒSĒJS GLĀBĒJS (autovadītājs); Jaunākais INSPEKTORS (iekšlietu jomā); INSPEKTORS (iekšlietu jomā); Sanitārautomobilu VADĪTĀJS; Vecākais INSPEKTORS (iekšlietu jomā)

Populārākās profesijas

Galvenais nodokļu INSPEKTORS; Vecākais EKSPERTS; Vecākais REFERENTS; Neatliekamās medicīnas ĀRSTA PALĪGS/ FELDŠĒRIS; APRŪPĒTĀJS

Populārākās profesijas

LR IeM Valsts policija; Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests; Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests; Ieslodzījuma vietu pārvalde; Valsts robežsardze

Populārākās iestādes

Valsts ieņēmumu dienests; LR IeM Valsts policija; Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests; Tiesu administrācija; Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

Populārākās iestādes

€ 1 083

Mēnešalga, vidēji

€ 1 345

Darba samaksa, vidēji

€ 1 103

Mēnešalga, vidēji

€ 1 319

Darba samaksa, vidēji

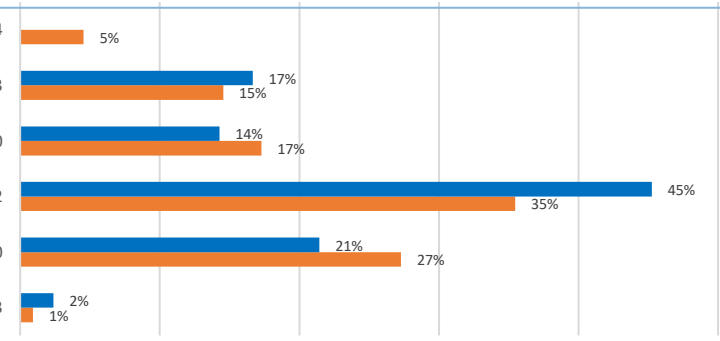
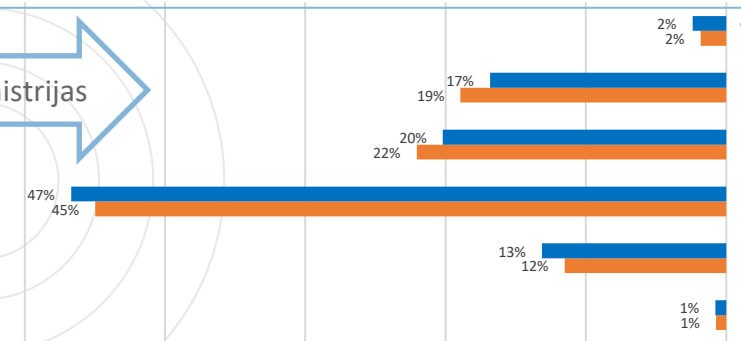
Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām un pēc dzimuma 2020. gada 1. pusgadā

% no kopējā šī dzimuma nodarbināto skaita iestāžu grupā

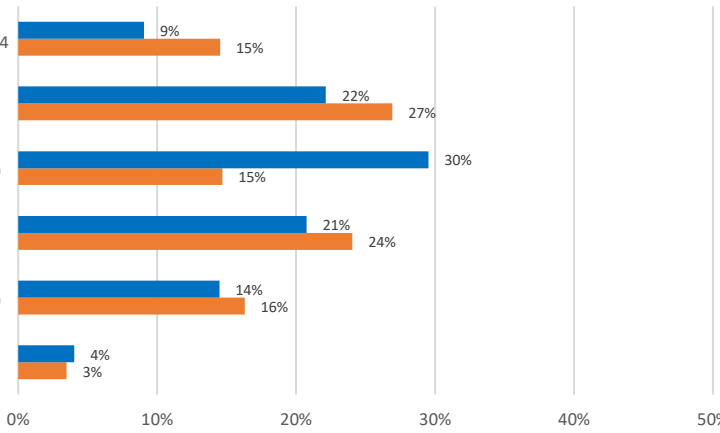
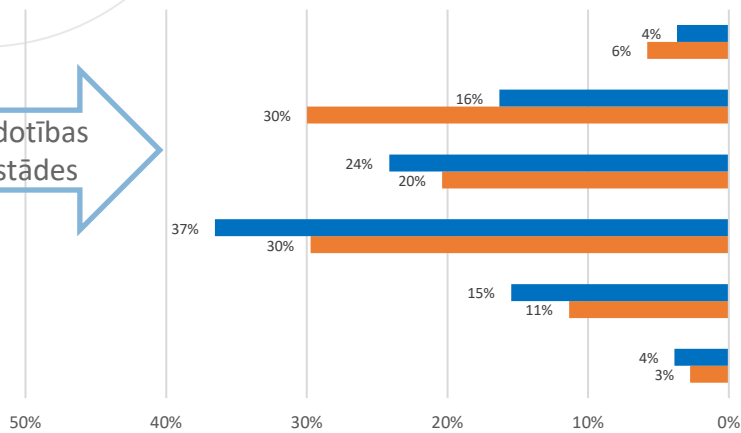
Darba attiecības pārtraukušo sadalījums pa vecuma grupām un pēc dzimuma 2020.1.pusgadā

% no kopējā šī dzimuma aizgājušo skaita iestāžu grupā

Ministrijas

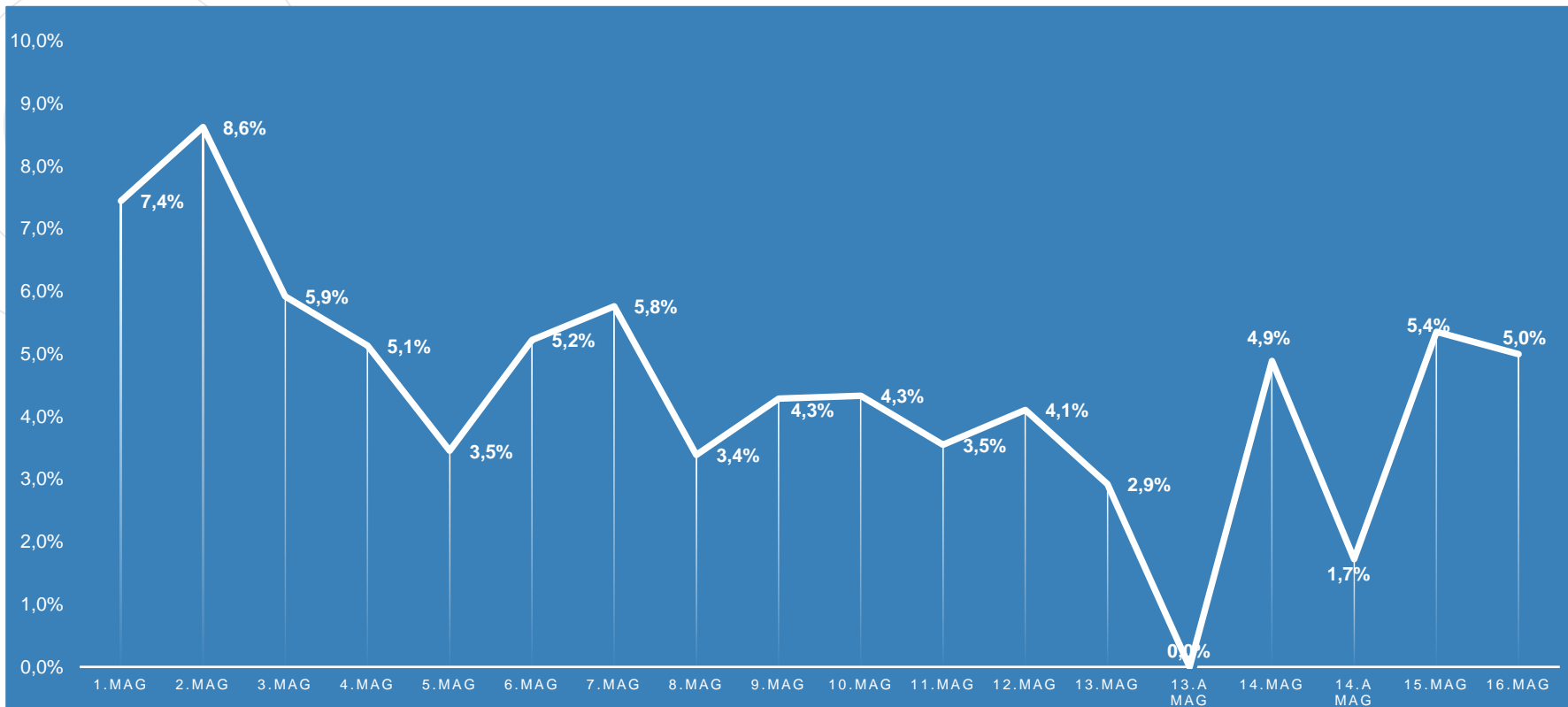
Padotības iestādes

■ Vīrieši ■ Sievietes

Personāla mainība mēnešalgu grupās 2020. gada 1. pusgadā

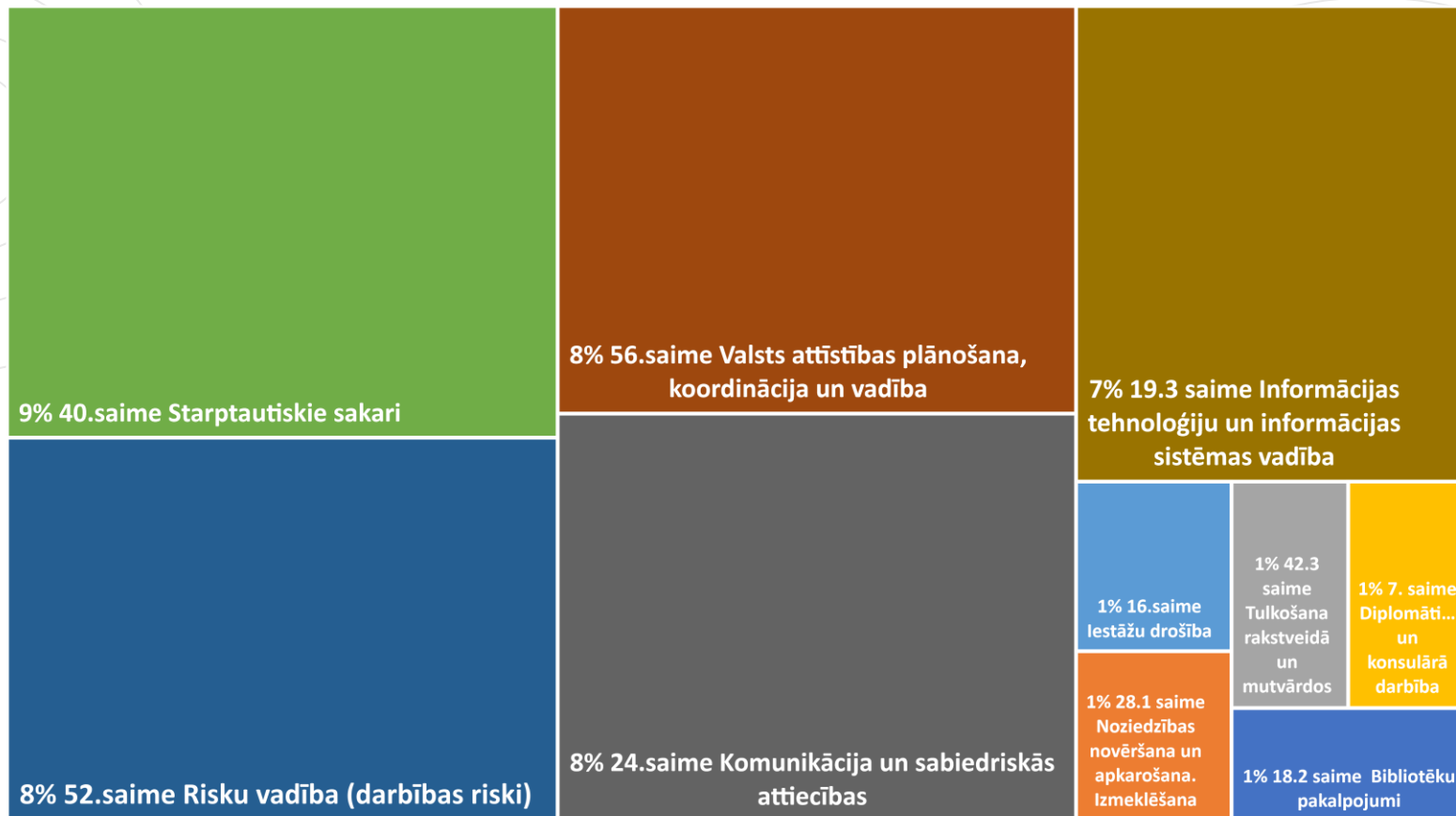
Atbrīvošanas gadījumu skaita īpatsvars pret kopējo amatu skaitu mēnešalgu grupā %

Avots : AUS

Amatu saimes ar lielāko un mazāko atbrīvoto skaita īpatsvaru 2020. gada 1. pusgadā

Atbrīvošanas gadījumus skaits pret kopējo amatu skaitu amatu saimē %

Kopsavilkums

Valsts budžeta iestādēs ir nodarbināta tikai **aptuveni piektā daļa** no sabiedriskajā sektorā nodarbinātajiem. Valsts kancelejas Atlīdzības uzskaites sistēmā (AUS) valsts budžeta iestāžu nodarbināto skaitā ietver gan uz **darba līguma** pamata nodarbinātos, gan dienesta attiecībās esošos ierēdņus un amatpersonas, savukārt Centrālā statistikas pārvalde (CSP) bez iepriekš minētajiem ietver arī uz **uzņēmuma līguma pamata** nodarbinātos. Līdz ar to valsts budžeta iestādēs nodarbināto skaits atbilstoši AUS ir par aptuveni 3 tūkstošiem mazāks nekā CSP sniegtajos datos.

Valsts budžeta iestādēs vidējais nodarbināto skaits pa atskaites periodiem ir **mainīgs**. Nodarbināto skaita **samazinājums** vērojams, sākot ar 2019. gada 1. pusgadu – par **0.5%** un 2020.g.1.pusgadā par **0.9%**. Vidējā darba samaksa nemainīgi **pieaug** no **3,0% – 9,7%** (5. slaidis).

6% valsts pārvaldes iestāžu vadītāju vada iestādi ar vairāk kā **1501** amata vietām un **11%** iestāžu vadītāju atbild par iestādi, kuras budžets ir lielāks kā **100 milj.**, salīdzinājumam 2020. gada Latvijas valsts budžets ir **~10** miljardi, taču 16. mēnešalgu grupā klasificēto vadītāju vidējā darba samaksa 2020. gada 1. pusgadā ir tikai **4521 €** jeb **75%** no darba tirgus pamatalgas mediānas 2018. gada maijs - 2019. gada aprīlis.

Ministrijās nodarbinātajiem ir augstāka darba samaksa – virs **3 000 €** saņem no **30-84 %** augstākā un vidējā līmeņa vadītāju un viņu vietnieku ministrijās, savukārt padotības iestādēs no tie ir no **22-39 %**, speciālistu īpatsvars ar darba samaksu no 1500-2000 € ministrijās ir **40%**, bet padotības iestādēs **12%** (8. slaidis). Lielāks gados jaunu nodarbināto īpatsvars ir ministrijās – vecuma grupā no **31-42** gadi ministrijās strādā **47%** vīriešu un **45 %** sievietes, savukārt padotības iestādēs – **37 %** vīriešu un **30 %** sievietes. (13. slaidis). Vīrieši, sasniedzot 64 gadu vecumu, pensionējas retāk kā sievietes.

Visbiežāk maina darbu nodarbinātie vecuma grupā no 31 līdz 42 gadiem (tas attiecas gan uz ministrijās, gan padotības iestādēs nodarbinātajiem). Visretāk darbu maina nodarbinātie vecuma grupā no 18 līdz 23 gadiem un pensijas vecumu sasniegušie. Savukārt amatu saimes "Starptautiskie sakari", "Risku vadība" (darbības riski), "Valsts attīstības plānošana, koordinācija un vadība" "Komunikācija un sabiedriskās attiecības" ir tās, kurās ir vislielākā personāla mainība (13. un 15. slaidis).

Noderīgas saites

- Atlīdzības likums - Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzību nosaka Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums - <https://likumi.lv//ta/id/202273>
- Valsts civildienesta likums - <https://likumi.lv/doc.php?id=10944>
- Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un leslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likums - <https://likumi.lv/doc.php?id=138750>
- Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestāžu un citu valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) atlīdzības un personu uzskaites sistēmu - <https://likumi.lv/ta/id/295098-noteikumi-par-valsts-tiesas-parvaldes-iestazu-un-citu-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatpersonu-darbinieku-atlidzibas>
- Valsts un pašvaldību institūciju amatu katalogs <https://likumi.lv/ta/id/222271-valsts-un-pasvaldibu-instituciju-amatu-katalogs>
- Valsts pārvaldes iekārtas likums <https://likumi.lv/ta/id/63545-bvalsts-parvaldes-iekartas-likums>

Paldies!

Jautājumiem:
cilvekresursi@mk.gov.lv